

Handläggare
Eva van Natijne
Telefon: 08-50847746

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2025-05-22

Förskola i Stockholm 2024 - Samlad rapport för förskola i Stockholms stad. Remiss, KS 2025/481

Svar på remiss från kommunstyrelsen, KS 2025/481

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen om rapporten Förskola i Stockholm 2024

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har av kommunstyrelsen fått i uppdrag att besvara remissen om rapport Förskola i Stockholm 2024. Rapporten syftar till att ge en stadsövergripande bild av både fristående och kommunal förskola i Stockholms stad 2024. Genom en konsekvent uppföljning av förskolans verksamhet över längre tid syns en positiv utveckling där samtliga stadsdelsförvaltningar bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete inom de kvalitetsområden som Förskola i Stockholm 2024 tar upp.

Förvaltningen ställer sig positiv till den samlade rapporten och de åtgärder som föreslås för att förbättra kvaliteten inom förskoleverksamheten i Stockholm. Förvaltningen anser att rapporten ger en tydlig bild av nuläget och de utmaningar som förskolan står inför.

Bakgrund

Stadsdelsnämnden har mottagit remiss från kommunstyrelsen *Förskola i Stockholm 2024 - Samlad rapport för förskola i Stockholms stad*. Remissen ska vara besvarad senast den 28 maj 2025. Förskolenämnden har i uppdrag från kommunfullmäktige att årligen ta fram en förskolerapport. Rapporten syftar till att ge en stadsövergripande bild av kvaliteten i både fristående och kommunal förskola i Stockholms stad 2024.

Remissen i sammanfattning

Rapporten *Förskola i Stockholm* presenteras årligen på uppdrag av kommunfullmäktige i syfte att ge en övergripande nulägesbeskrivning av förskola i staden. Rapporten är framtagen av förskoleförvaltningen i samverkan med stadsdelsförvaltningarna och riktar sig i första hand till kommunfullmäktige, men också till

alla med intresse för kvalitetsfrågor i stadens förskolor. Nedan återges en sammanfattning av rapportens olika kapitel.

Förskolans förutsättningar i Stockholms stad

En gemensam utmaning är det minskade barnantalet i staden som påverkar alla stadsdelsområden. Tillgången till förskollärare och en förskola av god kvalitet är en viktig skyddsfaktor, särskilt för barn i socioekonomiskt utsatta områden. I staden som helhet finns en relativt hög andel legitimerade förskollärare. Trots socioekonomiska skillnader i stadsdelsområdena noteras dock inget tydligt samband mellan socioekonomiskt indexvärde och andel legitimerade förskollärare. Enligt den årliga förskoleundersökningen är vårdnadshavare och föräldrar generellt nöjda med stadens förskolor oavsett regiform.

Systematiskt kvalitetsarbete och nationell måluppfyllelse

Förskoleförvaltningen har kartlagt stadsdelsförvaltningens systematiska kvalitetsarbete med fokus på uppföljning av förskolans nationella uppdrag. Analysen visar att det finns olika syn på vad kvalitetsbedömningen bör fokusera på – barnens utveckling eller undervisningens utformning. Båda perspektiven bedöms vara viktiga och behövs för en helhetsbedömning av måluppfyllelsen inom de tre aspekterna: processkvalitet, strukturkvalitet och resultatkvalitet.

Kontinuerliga dialoger mellan nivåerna i styrkedjan visar sig bidra till fördjupad uppföljning, analys och identifiering av förbättringsåtgärder.

Förutsättningar för att främja barns språkliga utveckling

Personalens kunskaper i svenska språket är en avgörande faktor för undervisning av hög kvalitet. Satsningar på kompetensutveckling i svenska språket för medarbetarna har genomförts i nästan alla stadsdelsområden. Dock går det inte att redovisa faktiska effekter på undervisningen med barnen. Däremot har lärdomar dragits som går att använda i det fortsatta arbetet. Samverkan mellan förskola och skola vid övergångar försvåras i viss grad av skolformernas organisatoriska skillnader, men det finns även goda möjligheter att stärka övergångarna. Ett viktigt steg skulle vara att utvärdera arbetet och utifrån utvärderingen förtydliga riktlinjer för övergångar. Återkopplingen från kartläggningen Hitta språket behöver även den utvecklas till att bli mer likvärdig i alla stadsdelsområden och ge en mer heltäckande bild av barnens språkliga utveckling.

Förskolans kompensatoriska uppdrag

Relationsbyggande arbete och långsiktig samverkan mellan aktörer som möter familjer lyfts som framgångsfaktorer för ökad inskrivningsgrad. För att stödja stadsdelsförvaltningarnas arbete för ökad inskrivningsgrad behövs stadsövergripande rutiner och

mätmetoder tas fram och implementeras. En annan viktig fråga som aktualiseras är inskrivna barns närvaro på förskolan. Behovet av enhetlig statistikinsamling av barns närvaro lyfts. Det noteras fortsatt skillnader i förfarandet kring beslut om tilläggsbelopp för barn i behov av särskilt stöd. Frågan om förskolans roll vid orosanmälningar är komplex. Orosanmälningar kan således inte analyseras bara utifrån kvantitativa mått, utan också sättas i relation till de förebyggande insatser förskolan gör för att stötta barn och familjer innan en orosanmälan görs. Rutiner kring när och hur anmälan ska göras, samt skyddsrutiner för personal, behöver förtydligas. För att kunna förbättra analysen av orosanmälningar behövs även förbättrad metod för insamling av statistik. Det finns ett fortsatt behov av att förstärka samverkan mellan förskola och andra myndigheter, i synnerhet socialtjänst och socialförvaltning.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för förskola.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ser att rapporten *Förskola i Stockholm 2024* kan ge underlag för insatser och framtida beslut som bidrar till en likvärdig förskola av god kvalitet för alla barn inom Stockholms stad.

Förvaltningen menar också att innehållet i 2024 års rapport är mer analytiskt och mindre beskrivande än tidigare vilket ger en tydligare bild av förskolornas kvalitet.

Förvaltningen instämmer i att det behöver finnas en tydligare gemensam syn på vad som utgör en bra utbildning och ett mer enhetligt sätt att mäta kvaliteten i stadens förskolor. Förvaltningen deltar i ett utvecklingsarbete med Ifous-programmet Förskolebarns förändrade kunnande tillsammans med forskare och tio stadsdelar och kommuner. Programmet som pågår i tre år ska utveckla långsiktiga och forskningsbaserade arbetssätt som bidrar till en högre undervisningskvalitet.

I rapporten lyfts behov av att höja personalens kompetens i det svenska språket och förvaltningen har under flera år genomfört insatser via Skolverket. Fokus har varit att stärka yrkesspråket i svenska som ger effekt på barns språkutveckling. Uppföljningen visar att flertalet av de som deltagit i utbildningen också har kunnat tillgodogöra sig den.

Rapporten beskriver behovet av att samverka mellan förskola och skola, och att återkopplingen för resultaten från kartläggningen av "Hitta språket", behöver utvecklas. Här visar förvaltningen på en samverkan mellan förskola och skola där både fristående och kommunala aktörer möts. Förvaltningen ser vinster med en

likvärdig återkoppling av kartläggningen inom Farsta men även framöver för alla Stockholms förskolor.

Det är bra att rapporten lyfter att förskolan behöver fortsätta utveckla arbetet med tidiga insatser för att förebygga barns utsatthet, bland annat genom samverkan med socialtjänsten. Förvaltningen fortsätter fokusera på förskolans kompensatoriska uppdrag genom att stärka barnhälsoarbetet och öka samverkan mellan förskola, socialtjänst och andra myndigheter. Förskolan är en viktig samarbetspartner för att socialtjänsten ska nå ut med tidigt stöd till familjer där problemen ännu inte är så stora.

Förvaltningen instämmer i rapportens framskrivna behov av stadsgemensamma bedömningsgrunder för barn i behov av extraordinärt stöd. I nuläget är det för stora skillnader i både processen som ligger till grund för ansökan som bedömningsgrunderna.

Fredrik Karlsson
Stadsdelsdirektör
Farsta stadsdelsförvaltning

Ingalill Gustavsson
Avdelningschef
Farsta stadsdelsförvaltning

Bilagor

Remissen Förskola i Stockholm 2024

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Fredrik Karlsson, Tf Stadsdelsdirektör	2025-04-30
Ingalill Gustavsson, Avdelningschef	2025-04-30